

SEMINARIA MAGISTERSKIE 2016-2018

Seminarium magisterskie glottodydaktyczne

Prof. UAM dr hab. Sylwia Adamczak-Krysztofowicz

Celem seminarium magisterskiego jest rozszerzenie wiedzy na temat warsztatu badawczego oraz omówienie literatury przedmiotowej i metodologicznej w celu poprawnego opracowania poszczególnych części pracy magisterskiej (wstęp, część teoretyczna, część metodologiczna, część empiryczna, bibliografia, aneksy). Do proponowanych punktów ciężkości seminarium należą: interkulturowa komunikacja w dydaktyce języków obcych (np. problematyka stereotypów, rola podróży studyjnych, wymian uczniowskich i studenckich, pracy projektowej, seminariów międzynarodowych, wymian typu Erasmus Plus itd.), andragogika językowa (specyfika nauczania języków obcych dorosłych), dydaktyka tekstu, nowe media (np. podcasty, videocasty, audiobooki itp.), strategie uczenia się nowego słownictwa, integracja sprawności językowych w tym szczególnie czytania i słuchania ze zrozumieniem, praca w tandemach językowych, ewaluacja aktualnych materiałów glottodydaktycznych pod różnym kątem, dydaktyka literatury obcojęzycznej, krajo- i kulturoznawstwo obcojęzyczne, zajęcia językowe z uczniami nadpobudliwymi psychoruchowo, problem mowy nienawiści (*hate speech*) w dydaktyce języków obcych oraz propozycje własne uczestników seminarium.

- Albert, Ruth/Marx, Nicole (2014): *Empirisches Arbeiten in Linguistik und Sprachlehrforschung. Anleitung zu quantitativen Studien von der Planungsphase bis zum Forschungsbericht*. 2. Auflage. Tübingen: Narr.
- Doff, Sabine (2012). *Fremdsprachenunterricht empirisch erforschen. Grundlagen – Methoden – Anwendung*. Tübingen: Narr.
- Rothstein, Björn (2011). *Wissenschaftliches Arbeiten für Linguisten*. Tübingen: Narr.

Lingwistyczne i translatoryczne problemy przekładu pisemnego, ze szczególnym uwzględnieniem przekładu literackiego

Prof. UAM dr hab. Joanna Kubaszczyk

Seminarium magisterskie trwa dwa lata i obejmuje 120 godzin. W zakres seminarium wchodzi tematy związane z lingwistycznymi problemami w przekładzie pisemnym *sensu largo*. W centrum zainteresowania znajdować się będą przede wszystkim jednak kwestie związane z teorią i krytyką przekładu literackiego, obrazowaniem w przekładzie oraz lingwistycznymi problemami przekładowymi takimi jak przekład formacji słowotwórczych, form adresatywnych, frazeologizmów, stylizacji, dewiacji etc. W sposób szczególny w trakcie seminarium wykorzystywane będzie instrumentarium kognitywnej teorii przekładu. W pierwszym roku trwania seminarium zajmiemy się różnymi teoriami przekładu pod kątem ich wartości heurystycznej i możliwości aplikacji do badań nad przekładem. W drugim roku program szczegółowy związany będzie z wybraną tematyką prac magisterskich.

Cel: umiejętność sformułowania tematu i celu badawczego oraz umiejętność konsekwentnego korzystania z wybranej metodologii, wyszukania, streszczenia i analizy literatury przedmiotu, zebrania i uporządkowania materiału empirycznego, prezentacji, przeprowadzenia analizy translatorycznej, dyskusji naukowej i wyciągnięcia wniosków.

Wymagania (kryteria oceny): Czynne uczestnictwo w zajęciach, przygotowywanie prezentacji i referatów, lektura i streszczenia publikacji fachowych oraz ich analiza krytyczna,

poprawne i sprawne używanie języka naukowego, terminowe przygotowywanie kolejnych etapów pracy, przedłożenie pracy magisterskiej.

Treść zajęć: Wybrane współczesne teorie przekładu, lingwistyczna analiza przekładu, analiza funkcji środków językowych zastosowanych w oryginale i w przekładzie (np. analiza słotwórcza: podstawowe terminy synchronicznej analizy derywatów, jednostki systemu słotwórczego, słotwórstwo rzeczownika, przymiotnika, przysłówka i czasownika w języku polskim i niemieckim, neologizmy i okazjonalizmy oraz ich funkcje, formacje analogiczne, problemy przekładu formacji zleksykalizowanych), ikoniczność, foregrounding, środki językowe a obrazowanie w tekście literackim.

Lingwistyka mediów oraz dyskursu

Prof. UAM dr hab. Marcin Maciejewski

Jednym z celów zajęć seminaryjnych jest analiza tekstologiczna, pragmalingwistyczna lub socjolingwistyczna różnego rodzaju gatunków tekstu zaczerpniętych z mediów. Mogą one też być podstawą zanalizowania fragmentu dyskursu na wybrany przez studenta temat (np. analiza dyskursu kontrowersyjnego zagadnienia społecznego, politycznego itp.). Tworzone prace magisterskie wpisują się w nurt aktualnych obecnie badań z dziedziny lingwistyki mediów (Medienlinguistik) oraz lingwistyki dyskursu (Diskurslinguistik). Badane teksty mogą pochodzić z mediów tradycyjnych i nowych. Z tych ostatnich na szczególną uwagę zasługują nowe gatunki tekstu w sieci WWW. Przedmiot badań mogą więc stanowić materiały zaczerpnięte z różnych stron internetowych (strony firm, instytucji, prywatne, polityczne itp.).

W ramach seminarium możliwa jest analiza tekstów instytucjonalnych (np. pochodzących z przedsiębiorstw, instytucji publicznych i niepublicznych), prasowych, o charakterze reklamowym, perswazyjnym, argumentacyjnym. W każdym przypadku przedmiotem analizy będzie więc relacja pomiędzy nadawcą (np. przedsiębiorstwem, instytucją), a treścią jakiegoś konkretnego przekazu (np. wybrane publikacje przedsiębiorstwa, strony WWW itd.) oraz jego wpływem na odbiorcę.

Zarówno w przypadku analizy stron WWW jak i tekstów tradycyjnych możliwe są, oprócz badań jednojęzycznych, analizy mające na celu porównanie dwóch wersji językowych tego samego gatunku tekstu. Podstawą metodologii prac są narzędzia wywodzące się z analizy dyskursu, lingwistyki tekstu, pragmalingwistyki.

Seminarium magisterskie

Prof. dr hab. Alicja Sakaguchi

Punkty ciężkości:

- analiza tekstów i dyskursów w ujęciu integralnym (świeckie i sakralne);
- tłumaczenie tekstów świeckich i sakralnych w parze język polski-niemiecki;
- odmiany języka;
- retoryka;
- międzynarodowe języki pomocnicze (interlingwistyka).

Treści merytoryczne:

Zapoznanie z techniką pracy naukowej, ćwiczenia mające na celu zapoznanie z niemieckim językiem naukowym. Rozważenie kryteriów naukowości i zwrócenie szczególnej uwagi na szeroko rozprzestrzenione błędy natury zarówno merytorycznej jak i poznawczej. Wprowadzenie w problematykę dziedziny dotyczącej tematyki prac magisterskich. Uczestnicy seminarium referują postępy w pisaniu swoich prac magisterskich (dotychczasowe wyniki, pytania, trudności warsztatowe). Seminaria mają na celu wykształcenie umiejętności samodzielnego myślenia i krytycznego spojrzenia, dyskusowania, argumentowania i wnioskowania. Mają pomóc w łączeniu analizy empirycznej z założeniami teoretycznymi, pomóc w rozstrzygnięciach dotyczących wyboru i selekcji materiału.

Formy zaliczenia: w oparciu o postępy w przygotowywaniu pracy magisterskiej, przygotowanie małych prezentacji na zadany temat oraz uczestnictwo na seminarium.

- Diemer, Alvin (1964): *Was heißt Wissenschaft?* Meisenheim am Glan: Hain.
- Sakaguchi, Alicja (2015): *Sprechakte der mystischen Erfahrung. Eine komparative Studie ...* Freiburg, München: Alber (zwłaszcza rozdz. II. „Ontologie der Entitäten“ i rozdz. III. „Faktoren, die sich auf das Verhalten und das Sprachhandeln auswirken“).

Krajobraz językowy (aspekty glottodydaktyczne i socjolingwistyczne)

Seminarium i praca magisterska w języku angielskim

Prof. UAM dr hab. Danuta Wiśniewska

Celem tego seminarium jest zapoznanie jego uczestników ze stosunkowo nowym obszarem badawczym, określanym jako *krajobraz językowy* (*linguistic landscapes*). Badanie znaków językowych (np. nazw ulic, miejsc, budynków publicznych, wydarzeń, reklam, napisów, nazw sklepów, przedsiębiorstw) obecnych w przestrzeni publicznej, głównie miejskiej, dostarcza wielu informacji na temat postaw językowych przejawianych w danym obszarze, pozwala na uchwycenie zachodzących i zmieniających się zjawisk językowych w powiązaniu z kontekstem socjologicznym, ekonomicznym, kulturowym. Ponadto, krajobraz językowy może być pomocny w nauczaniu języków obcych, dostarczając autentycznego materiału językowego obecnego w otaczającej przestrzeni. W pierwszym roku zajęcia będą koncentrowały się na zapoznaniu z pojęciem krajobrazu językowego z uwzględnieniem aspektów socjolingwistycznych i glottodydaktycznych oraz z metodologią badań w tym zakresie. Pierwszy rok kończy się przygotowaniem planu pracy magisterskiej oraz projektu badawczego w ramach wybranego wcześniej tematu. W drugim roku zajęcia koncentrują się na prezentacji kolejnych etapów badań oraz na rozważaniach teoretycznych i dyskusjach nt. przedstawionych treści. Seminarium kończy się ostatecznym przygotowaniem pracy magisterskiej. Studenci wybierając temat pracy mogą zdecydować, czy będą koncentrować się na krajobrazie językowym w aspekcie socjolingwistycznym, czy też glottodydaktycznym. Seminarium przeznaczone jest dla osób, które ukończyły licencjat w ramach dowolnej specjalizacji i, przede wszystkim, przejawiają autentyczne zainteresowanie tematem. Kandydaci powinni dysponować znajomością języka angielskiego, która umożliwi im czytanie tekstów i pisanie pracy naukowej w języku angielskim.

- Jaworski, A., C.Thurlow (eds). 2011. *Semiotic Landscapes*. London-New York: Continuum International Publishing Group.
- Shohamy, E., E. Ben-Rafael, M.Barni (eds). 2010. *Linguistic Landscape in the City*. Bristol-Buffalo-Toronto: Multilingual Matters.
- Shohamy, E., D. Gorter (eds) 2009. *Linguistic Landscape. Expanding the Scenery*. New York and London: Routledge.